

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Egész évre 12 korona
Negyedévre 3 korona
Egy hónapra 1 K 20 f.
Egyes szám ára mindenütt 4 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felélős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
hétfő kivételével mindennap.
Telefonszám 180.

Tizezer

briganti megy lehajtott fővel a fogolytáborok felé. Tizezer olasz, akik tavaly ifyenkor Miláno és Firenze utcáin vérbenforgó szemekkel ordították bele háborus kedvüket a világba. Azt hitték akkor, hogy a diadalt csak kívánni kell és a hangos rivalgások nyomán éretten fog az Itália lába elé hullani. Azóta százezer tömegekben földelték el ennek a háborus örületnek szánandó áldozatait s ma, a magyar és osztrák seregek nagyszerű támadásának harmadik napján, ugyszólván órák alatt vesztették el Cadorna gyászvitzei azt a vékony földsváot, amelyet a trentinói terület délkeleti csücskéből eloroztak.

Mára kibontakozott ennek a gyönyörű diadalnak a teljes képe. Minden jel arra vall, hogy tervszerűen előkészített, stratégiai mesterműként ktdolgozott támadás végrehajtására került a sor. Haderőnk egyszerre négy ponton tört be az olasz állásokba és az olasz főerőt roppant erőfeszítéssel kiszorította Déltirolból. Olasz földön levő helységeket szállottunk meg, annak jeléül, hogy a támadás ellenállhatatlan ereje jóval túlhaladt az ellenséges védelmi vonalon. Százkilencvenhat tiszt, tizezer ember, ötvenegy gépfegyver és hatvanegy löveg: ekkora zsákmány és ekkora siker soha sem volt még az olasz határon folyó pozícióharokban. Ez a fényes eredmény még ragyogóbbá válik, ha repülőink kombinált támadásainak eredményét szemléljük a bombázott Velencében, Mestrében, Udinében, Cormonsban. — Mire a nap megfürdik a Liguri-tengerben és újra kél az Adria keserű habjaiból, egy elkábitott, félrevezetett, lelkiismeretében és ítéletében meghibbant Olaszország fogja siratni dőre álmainak tragikus bukását. Az Isten uja merően Rovereto és Roncegno felé mutat, amerre tizezer gyászvitéz néman menetel a jól megérdemelt rabság felé: Olaszország sorsára most nyomja rá az ítélet pecsétjét az igazságosztó felső hatalom! Lelkesedéssel köszöntjük *Károly Ferenc József* fiatal trónörökösünket a déltirolai győztes seregek élén, lelkesedésel köszöntjük hősi fiainkat a pörösztő harcban s kívánunk nekik olyan fényes diadalt, amelytől elsápad és lehanyatlak Itália napja örökre!

A trónörökös diadalmas tiroli seregeink élén.

Eddig 10000-nél több a fogoly, köztük 196 tiszt. Zsákmányunk 61 lövegre és 51 gépfegyverre emelkedett. — Két olasz páncélerőd elfoglalása.

— Höfer mai jelentése. —

Budapest, május 19.

(Hivatalos.) OROSZ és DÉLKELETI HARCTÉR: Nem volt különös esemény.

OLASZ HARCTÉR: A tenger melléki és karinthiai harc vonalon beállott harci szünet általában tegnap is tartott. Ma reggel csapataink visszaverték az ellenségnek két támadását, amelyet az a Monfalcone-tól keletre nemrégiben megszerzett hadállásunk ellen intézett. — Egyik tengerészeti repülőrajunk sikeresen bombázta a San Giorgi di Nogaro-i pályaudvart és a Grado melletti ellenséges haditengerészeti repülőállomást. — A déltirolai harc vonalon támadásunk feltartóztatlanul tört nyert. Az Armeterra hegyháton az olaszok támadását visszavertük. Az Astach- és a Lain-völgy között előrenyomult haderők

Ő császári és királyi fensége Károly Ferenc József főherceg altábornagy parancsnoksága alatt az ellenséget az egész harc vonalon hátrább űzték és ma reggel birtokukba vették a campo moloni és toraroi olasz páncélerőd-műveket. A Lain- és Abrand-völgy között (Wallarsa) csapataink a Col Santo-tömb északi szegélyét érték el. Az Etsch-völgyében az olaszok Marco és Mori helységeket kiüríteni kényszerültek. Támadásunk kezdete óta ejtett foglyok száma eddig több mint 10000 főnyi legénysegre és 196 tisztre, a zsákmány 51 gépfegyverre és 61 lövegre emelkedett.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, május 19.

A nagy főhadiszállás jelenté:

NYUGATI HARCTÉR: A Maas nyugati partján az Avocourt-Esnes országot mindkét oldalán levő francia árkokat a Camard-erőd déli csucsának magasságáig elfoglaltuk. 9 tisztet és 120 főnyi legényseget fogtunk el. — Az ellenségnek a 304-es magaslát ellen intézett újabb támadása igen jelentékeny veszteséggel mellett összeomlott. — A Maas keleti partján a kölcsonös tűzérési tevékenység időről-ídőre nagy tevékenységet fejtett ki. Bölke főhadnagy Riponttól délre a tizenhatodik ellenséges repülőgépet lőtte le. — A Lunvill-i pályaudvarra, valamint az epinali pályaudvarra, léghajócsarnokra és laktanyára bombákat dobtunk.

KELETI HARCTÉR: Nem volt újabb esemény.

BALKÁN HARCTÉR: Egy repülőraj megtámadta a kukusi, cansical, mihalovai és szaloniki ellenséges táborokat.

A legfőbb hadvezetőség.

Biztosították az ujvidéki tisztviselők husszükségletét.

A fix fizetéses tisztviselőket sujtja a legérzékenyebben a drágaság. A csodával határos, hogy a kisjövendelmű hivatalnokok meg tudnak küzdeni a megélhetés nyomasztó gondjaival. Művészet kell ahhoz, hogy a leolvasott garasokból kifussa a mindennapi élelmezésre, amikor horribilis magasságra szökkenek a legfontosabb élelmickek ára. Sok hivatalnok-család asztalára bizony a legtrikábbban tálalják a húst.

Payerle Nándor rendőrőrkapitány a tisztviselők husszükségletének a hatósági husszüksékből való biztosítására üdvös ujtást honosított meg. Ama bizonyos francia király, aki azt akarta, hogy minden vasárnap tyúk föjjön minden család fazekában, sajnos, Ujvidéken nem ért volna célt. Itt szerényebb emberek laktak és a francia király mondasát a főkapitány úgy módosította, hogy minden ujvidéki tisztviselő minden héten egy fél kiló, illetőleg a családtagok számára arányosan egy kiló és mástílkiló húst kapjon a hatósági husszüksékből.

A tisztviselők heti egyszeri husszükségletének fedezésére a megfelelő mennyiség biztosítva lesz a hatósági husszüksébeu és a tisztviselők a következő utalványra kapják az igényelt hatósági húst:

TISZTVISELŐI UTALVÁNY,

melynek felmutatása mellett

az Obermüller-féle hatósági husszüksébeu minden szombaton reggel 7 óra után egy kiló húst vásárolhat.

Ujvidék, május hó 18-án.

Payerle,
rendőrőrkapitány.

Minden szerdán és szombaton, egy héten egyszer érvényesíthető a tisztviselői hussutalvány. 3 személyig fél kiló, 7 személyig egy kiló és 7 személyen túl másfél kiló hus jár a tisztviselőknak. Heti 400 kiló hus kerül így mintegy 800 ujvidéki tisztviselői családnak.

A főkapitányt erre a reformra az ösztönözte, hogy sokszor éppen a tisztviselőknak már nem jutott a hatósági husszüksékből. Ezzel az intézkedéssel a tisztviselők legalább egyszer egy héten minden körölmények közt hozzájutnak a minimális husadaghoz.

Gróf Khuen-Héderváry Károly levele Matkovits Béla főispánhoz.

Elismerés az ujvidéki kárpáti akció fényes eredményéért.

Közel 44000 koronát gyűjtött Matkovits Béla főispán elnöklése alatt álló Hadseregelső Bizottság az oroszult kárpáti faluk ujjaépítésére. Ezzel a hatalmas összeggel Ujvidék a legtöb- bet gyűjtő városok közt az ötödik helyen áll, ami főképpen az akció intenzívítésének tudható. A főispán lelkes felhívása indította meg az akciót és Ujvidék polgársága hazafias áldozatkészséggel járult hozzá, hogy az üszkös faluk helyére új tűzhelyet emelhesse- nek a kárpátok földönfutó népé- nek.

Matkovits Béla főispán a gyűjtött összeget felküldötte a Hábo-

ruban Feldult Tűzhelyeket Ujra- építő Országos Bizottságának, melynek elnöke gróf Khuen-Héderváry Károly a főispánhoz írt melegen átérző levelében mond köszönetet az ujvidéki improzans adományért. Az Országos Bizott- ság elnöke az elismerés kifeje- zése mellett különös dicsérettel emlékezik meg arról, hogy Ujvidék anagy cél rovására adománya megajánlásánál nem tet részlet kikötéseket, hanem az összeg felhasználását az Országos Bizottságának legjobb belátására bízta.

Gróf Khuen Hédervári Károly levele egyébként így hangzik:

A HÁBORUBAN FELDULT TŰZHELYEK UJRAÉPÍTŐ ORSZÁGOS BIZOTTSÁG.
Elnök: GRÓF KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY.

Méltóságos Uram! Igen tisztelt Barátom!

11. Kp. k. n./1916. szám alatt kelt nagybecsű átiratodra válaszul van szerencsém igazolni, hogy a bölcs kormány- zatodra bízott Ujvidék sz. kir. város területén gyűjtött.

43.600 korona 33 fillér az Országos Központi Hitelszö- vekzetnél vezetett számlánkra rendben befolyt

Midőn ezért a fényes eredményért Neked és Általad mindazoknak, akik adományaikkal hozzájárultak, legmélyebb hálámot fejezem ki, hülön megköszönöm, hogy ezen szép ado- mány megajánlásánál a felhasználás mikéntjét Országos Bi- zottságunk legjobb belátására bízotok és nem kötöttétek meg kezünkkel a nagy célnak csak ártalmára lehető részt kikötések- kel. Bizottságunk kellemes kötelességének fogja elismerni Uj- vidék város nagylelkűségének méltó megörökítését abban a községben, amelynek ujja felépítésénél a város adománya fel fog használtatni. A nagybecsű leveledben felsorolt egyes ki- sebb adományokhoz fűzött feltételeket előjegyeztem.

Köszönettel vettem tudomásul egyúttal, hogy a város területén a gyűjtés tovább folyik.

A gyűjtés további eredményére vonatkozó szíves értesi- téseidet érdeklődéssel várva, kérlek, igen tisztelt Barátom, jo- gadd igaz nagyrabecsülésem nyilvánítását, mellyel maradtam
Budapest. 1916. május 16-án

őszinte híved:

Gróf KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY s. k.
elnök.

Büszkeséggel és örömmel kö- zöltük gróf Héderváry Károly levelet, mely méltó honorálása a főispán buzgalmának, amellyel az ujvidéki kárpáti akciót diadalra vitte és a legszebb bizonyítéka annak, hogy Ujvidék polgársá- gának hazafias áldozatkészsége nem marad elismerés nélkül. Ujvidék negyven egynehány ez- resen már épülnek a házak a Kárpátokban, ahol végig zugott a háboru romboló vihára. A

földönfutó nép újból fődél alá jut és új házak sorakoznak azon a szent földön, amelynek vissza- vételében ujvidéki honvédek is véreztek. És abban a faluban, amelynek felépítéséhez Ujvidék pénzén szereztek a követeket és a gerendákat, egy márvány oszlop fogja jelezni, hogy lenn a Duna mellett közel az ország határa- hoz az ujvidéki magyarok nem feledkeztek meg a kárpáti ma- gyarokról...

Olasz hivatalos jelentés.

Luganó, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Cadorna a 18-án kelt hivatalos jelentésében a következőket közli: A Szirófa forrásoknál az ellenség egész éjszaka heves tü- zérségi előkészítés után 17-én korán támadott. Az ellenséges tá- madást visszavertük. A Zugana Torta lejtőjén megkísérelt el- lenséges támadásokat visszavertük. A Terragnolo és Astico völgy közötti szakaszon az ellenség öt heves támadással tört előre. Az ellenség tüzérségének tüze itt fővédelmi állásainkat éri. Monfal- conenál csapataink fényes ellentámadással a 15-iki akcióban el- vesztett lövészárkok egy részét visszaverték.

A hősök szobrára.

A kilencedik ezresen túl.

Harcok dultak szerte a világon, borzalmas, gigászi hatalmas össze- csapások. A modern kor Heroszai küzdenek. És e szent, nagyköz- delemben, a nagy világegés közé- pette, mint egy gyönyörű oázis a végtelen sivatagban, dülzik büsz- kén, fenségesen hatalmasan egy nemzet, kiemelkedik az óriások között egy nép: a magyar. Év- ezredes küzdelmeink, eltöltött fájd- almaink, elfojtott vágyunk, szent akarásaink tombolva törnek elő, lelünk szabadbá lett, ismét elő- állottunk díszes palástban, ünnepi mezben: egy világ szeme fordult mifelénk, hogy ismét lássák gyö- nyörködjenek egy hatalmas lelki nemzet elszánt küzdelmében. És sorompóba állt a nemzet, apa fiával együtt szállt a harcba, el- szántan, bátran, félelmet nem is- merve, vad lendülettel rohantak a küzdelembe és győztek és dicső- séget arattak, — a lelünk sirt a nagy boldogságtól, látva a lá- zat, a nagy energiát ismét kitörni, amelyet egy évezredes mult bor- zalmas küzdelmeiben már-már holtak hittünk.

... De az örömnünkben lassan- kint fájó sóhajok, nehéz köny- nyek, elfojtott zokogások törtek elő, majd a fájdalom ült lelünkbe, látván, mint esnek el legjobb- jaink a szörnyű nagy tusában elesnek testvéreink, atyáink, szere- teink és vérük megöntözi a hazai földet. Vér és megint csak vér és pusztulás. Halál, szabad me- zőkön dúló háboru, de a mieink nem roppannak meg a gigászi harcban, mennek előre elszántan fanatikus bátorsággal a tűzbe, ahol a Halál fogad.

... És ismét csönd lesz a me- zőkön elől a harci zaj, a hősök lelke elszáll a végtelenbe, hol a fájdalom és gyász honol. Szívünk- ben pedig ott marad az elesett hősök fájó emléke, szívünkbe zárjuk, lelünkkel átöleljük örök emlékeüket.

Az emlékek nemcsak szívünk- ben élnek maradandóvá kell tenni az emlékeket, hogy mint örök mementók hirdessék évszázado- kon át köbe vésvé a hősök nevét és dicső tetteit.

Dicső hatos honvéd és hatos háziezredünk hőseinek szobrára megindított gyűjtésünk ma ismét egy nagyobb összeggel szaporod- dott.

Lichtschein Sándor 70. gy. e- belí hadnagy, kitűnő földink, az ujvidéki Lichtschein Márton fia gazdasági gépek kereskedésének főnöke ma a következő levelet intézte hozzánk:

Az Ujvidéki Hirlap tekintetes Szerkesztőségének.

Ujvidék.

Legutóbbi rövid szabadsá- gom alkalmával engem is ma- gával ragadott az a hazafias eszme, mely a 6-os honvédek és a 6-os gyalogezred hősei- nek dicsőítését hirdető emlé- szobor felállítását szolgálja, minélfogva indíttatva éreztem magamat a céggemmel élénkebb összeköttetésben álló gyárosok- hoz azzal a kéréssel fordulni, hogy a nemes cél megvalósi-

tását adakozásaikkal mozdit- sák elő.

Örömmel jelezhetem, hogy ennek eredményeként cégem- hez az alábbi kimutatás szer- rint eddig 385 korona folyt be, mely összeget a magam részéről 400 koronára kiege- szítvén ezt a tek. szerkesztő- ségnek egyidejűleg van szere- ncsem rendelkezésére bocsá- tani azzal, hogy azon lapszám- ból, mely a nyugtázást tartal- mazni fogja 28 példányt az adakozóknak leendő elküldhe- tése céljából rendelkezésemre bocsátani sziveskedjék.

Szerény véleményem szerint a gyűjtési mozgalom nagyon szép arányokat öltene, ha Uj- vidék jelentősebb kereskedői a velük összeköttetésben álló cégekhez hasonló megkeresést intéznének.

Hazafias tisztelettel
Lichtschein Sándor
70. gy. e. hadnagy, 105.
sz. tábori posta.

Lichtschein Sándor hadnagy, — akinek mellett büszkén diszti a nagy ezüst vítérségi érem, — megmutatta, hogy nemcsak a harctéren állja meg bücsülettel a helyét, de mint Ujvidék egyik tekintélyes cégének érdemes fő- nökőrtása nagyszerű és minden ékesszavu dicséretet is megér- demlő példáját adja a mi keres- kedőinknek, amikor a velük üz- leti összeköttetésben álló bel- és külföldi cégek busás jövedelmét a mi hőseink szobrára megadó- zatja.

Reméljük, hogy a Lichtschein Sándor és az Ömer Testvérek által oly ragyogó példaadással felvetett eszme a mi derék és hazafias kereskedővilágunkban meleg viszhangra és lelkes kö- vetőkre fog találni.

A Lichtschein Sándor hadnagy által hozzánk befizetett 400 koronához a következő cégek járul- tak:

Olajipar Társaság Budapest 50 K, Apolló Köolajfinomítógyár R. T. Budapest, Magyar Rug- gyantaárugyár R. T. Budapest 25—25 K, Salgó és László Buda- pest, Kollár Miklós és Breitner Budapest, Teudloff-Dittrich Buda- pest, Darborundum-Werke A. G. Wien, Gebr. Böhrer & Comp. A. G. Wien, Albert Hahn Wien, Elsinger M. J. és Fiai Budapest 20—20 K, Bertram & Comp. Wien, Szücs Odón Budapest, Bächer Rudolf-Melichar Ferenc Budapest, Umrath és Társa Buda- pest, Bleckmann „Phönix” acél- művek Budapest, Hasenörl Ede Budapest, Bittner & Fia Buda- pest, Hubert Vilmos Budapest, Asbest u. Gummiwerke Calmon Wien, Naxos csiszológár R. T. Budaok, Luppe & Heilbronner München, Sulko és Winternitz Budapest 10—10 K, Haidekker Sándor Budapest, Garvenswerke Wien, Nathan Lichtenstern Mähr Ostrau, Magyar Rézhengerművek Budapest, E. J. Heller Sandau 5—5 K, a gyűjtő részéről 15 korona. Összesen 400 korona.

Ezzel a 400 koronával gyűjtésünk elérte, sőt elhagyta a kilencedik ezer koronát, amely így sebes léptekkel közeledik a tízedik ezer korona felé.

Gyűjtésünk mai állása: 9000:50 korona.

A hatos honvédek legújabb hősei.

Hatvankilenc kitüntetés.

Dicső és hős hatos honvédeink, akiknek ragyogó hőstetteit már megtanulták ismerni ellenségeink, akiknek haláltneművő bátorságuk és bravuroz vitézségük a magyar honvéd imár világhírűt csak öregbítették, — egyre-másra tűnnek fel példatadó hősiességükkel.

A hivatalos lap mai száma újabb hatvankilenc hős hatos honvédünk dicső nevét közli. Csupa bátor, vitéz harcos, akiknek nevét hálával és tisztelettel kell kiejteni.

Magyar anyák tanítások meg e nevreke gyermekeiketek.

A 6. honvédezred legújabb kitüntettjeinek díszes névsora a következő:

A hadseregparancsnokság Földes József őrzetőnek, Szényan Mihály és Csesznok Imre honvédeknek, Zecsovics András, Farkas József II. és Urbán Mihály tizedeseknek, Pányi Sándor, Turi Mihály és Spanyoli Béla őrzetőnek, Horváth, Zsunyity Illés, Beslity Pál, Lehoczky János, Gazsó Pál, Deszcárs Sándor és Abity István honvédeknek, Kertész Kálmán tizedesnek, Kudlman György honvédnek, Szapponos-Szabó János őrzetőnek, Vágner János, Gulyás Mátyás és Markó András honvédeknek, Kelemen Béla tizedesnek, Hajnal János honvédnek, Fleckenstein József, Jánosi József, Hemző István és Braun Ferenc őrzetőnek, Ungár József Balog Ferenc Weisz Ferenc és Harmóczy Imre honvédeknek, Mikó János őrzetőnek, Kormányos János, Király Pál, Hangyási Mihály, Kvacska István, Jokity Lázár, Czako János Hiel József, Hangya József, Maglóczki Mihály és Tamka Flórián honvédeknek, Gröber László és Hornyik István szakaszvezetőnek, Tóth Kálmán őrzetőnek, Laier József honvédnek, Róza István tizedesnek, Sétáló Mihály, Boromiszta Ferenc, Kovács István, Dömötör János és Szanyi János honvédeknek, Czellik Antal tizedesnek, Molnár Kálmán, Nagy András Lőrincz Gábor, Jásó József, Kucsó Aurél, Kolompás Urbán, Lőrincz Imre, Urtauer Jakab, Teleky Ferenc és Német András népfőlkölnöknek, Csáti Sándor, Arnovics Henrik és Gruber József honvédeknek, Herzeg Jakab népfőlkölnöknek, Somogy Mihály honvédnek a bronz vitézségi érmet adományozta.

Wilson

Amerika békéjéről.

Washington, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Wilson az amerikai sajtókon-gresszusán kijelentette, hogy Amerika tovább is meg fogja őrizni békéjét. Amerika mint vezető semleges állam képviseli a semleges világot és erkölcsi befolyását úgy tudja gyakorolni, ha időnként leboxolja a hadviselőket. Ha eljön a béke a világ rekonstruálásába Amerika is befog szólni.

Kik jegyezték hadikölcsönt Ujvidéken?

Neveket kérünk, ez nem magánügy. — Az ujvidéki bankok titkolódzása.

Kinek mi a vagyona és mibe fekteti be: az valóban nem tartozik a nyilvánosság elé. Szabad elhatározására van bízva mindenkinek és nem tartozik senkinek se számadással. Hanem az, hogy valaki a vagyonából az ahhoz mért és az ahhoz illő rész szerint jegyezt-e hadikölcsönt: nem magánügy és nem a szuverén magánakarát dolga.

Háboruban sok korlátja van az egyéni elhatározásnak. Nincs mindenkinek saját tetszésére bízva, hogy katonáskodik-e, vagy polgár-életét folytatja: hogy a frontra vonul-e, vagy pedig helyi szolgálatos lesz. A magasabb érdek, amely az élet, az épség, a nyugalom, a kereset kockáztatását, sőt föláldozását követeli meg százezrek és százezrektől: beleszólást enged, sőt parancsol a magánvagyon dolgaiba. Más-kor igazán nem lehet senkit se felelősségre vonni, hogy koronajáradékot vesz-e, vagy beocsin-részenyít, kétezer koronáért, vagy kétszázézerért: ebben az egyetlen esetben, nemcsak kíváncsiaknak lehetünk, hanem kíváncsiaknak kell lenni, hogy akire anyagi helyzete a hadikölcsönjegyzés köteleességét rója, eleget tesz-e ennek a köteleességnek és oly mértékben tesz-e eleget, hogy az a közvélemény bírálatával szemben megáll-e?

Nem az újdonság ehe, amikor a hadikölcsön-jegyzésnél a saját neveket és számokat akar tudni és a közönség elé adni. A bankok, amelyek máskor saját ügyfeleik dolgával szemben a legsúlyosabb diszkrécióra vannak kötelezve, magasabb érdeket követnek, amikor a jegyzésekről listákat adnak ki. A hadikölcsön-jegyzés a tökének, a pénznek mozgósítása és annak, hogy ez alól kik, nem vonták ki magukat, a nyilvánosság az ellenőrizője.

Nem, ez legkevésbé se magán-ügy. A ki jegyezt s oly módon jegyezt, ahogy azt a körülményei lehetővé tették, annak nincs oka titkolnia. Sőt nem is szabad titkolnia. A maga tiltakozásával módot ad arra, hogy elbujjanak azok is, akik semmit se jegyeztek, vagy csak morzsákat adtak a milliókból. Senki se fogja a vagyon fitogtatásának venni, ha valaki a maga jegyzésének őszszegét a nyilvánosságnak átadja. De ha mindenki megteszi, akkor kevesebb lesz az erkölcsi bátorság arra, hogy sokan a jegyzés elől kibujjanak és még kevésbé arra, hogy a milliós birtokosai néhány ezer koronával szurják ki a nemzet szemét.

A hadikölcsön-jegyzések liststroma nem nyilvános köszönet. Hála és köszönet aligha jár az olyan tökébefektetésért, a mely hat százaléknál magasabb jövedelmet hoz. Nincs helye tehát az olyan „áldozatkészségnek”, a mely hirlapi nyugtázást kegyesen elengedi, sőt egyesesen kihéri. Szinvallása ez a vagyonok, a kis- és nagy vagyonok tulajdonosainak, hogy a köteleesség-tudásban tudnak-e, igyekeznek-e

méltók lenni azokhoz, akik életüket és vérüket fektetik be a nemzet jövőjét építő hatalmas vállalkozásba. A ki ezt a szin-vallást megtagadja, azt joggal éri a gyanu, hogy vagy elzárkózott a polgári kötelesség teljesítéséből, vagy pedig oka van arra, hogy a maga jegyzését titokban tartsa. Pedig erre senkinek semmiféle oka nem lehet. Az adózóképeségét kikutató pénzügyi közegek megtalálják a szerencsés megadózhatókat akkor is, ha nem látja nyomtatásban számottevő jegyzését. Sőt első-rangu állami érdek lévén a hadikölcsönjegyzés, bizonyára a tekintélyes hadikölcsön-jegyzést annak érdemül tudják be és ott nem kutatnak oly intenzivitással; mint aki nyílt homlokkal jegyzi a hadikölcsönt tehetsége szerint. Sajnos, nem lehetünk olyan

vallató detektivei a nemzeti ügynek, hogy mindenkitől, akiről joggal feltehető, hogy módja lenne jegyezni, megkérdezhetők: miért nem jegyezt ön és ha igen, mennyit? De mindenki, akinek neve nem volt olvasható a jegyzések között, megszólítás nélkül is szemközt érezheti magát ezzel a kérdéssel. Miután pedig az utólagos rekriminációkkal nem óhajtuk az időt vesztegetni, vegye tudomásul mindenki, akire tartozik: a negyedik hadikölcsönre jegyzéseket elfogad május 23-ig minden pénztüntetést, bank, adóhivatal és a pósta. Aki pedig jegyez és úgy érzi, hogy e jegyzéssel köteleességét kellően teljesítette, az ne jártsa a szerényet, hanem nyugodt önérzettel állítsa cselekvését polgártársainak megítélése elé és ezzel buzdítsa a még késlekedőket is.

A pápa és Alfonz király béketörekvése.

Lugano, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Stampának jelentik Rómából: A vatikáni spanyol nagykövét tegnap külön kihallgatáson volt a pápánál. Ugy látszik, hogy a pápa anélkül, hogy az Egyesült-Államokkal való együttműködésről lemondana, főként a spanyol királlyal közösen működik a békeközvetítés érdekében. A spanyol udvar és a Vatikán között a viszony jelenleg annyira benső, hogy ha Madridból kísérlet történnék a békeközvetítésre, bizonyos, hogy a pápa rögtön csatlakoznék ehhez az akcióhoz. Rómában híre jár, hogy igen előkelő személyiségek legközelebb konferenciát fognak tartani a spanyol-amerikai béketörekvések kapcsolatában.

A trónörökös hadseregének előnyomulása olasz földön.

Budapest, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Pester Lloyd haditudósítója jelenti a sajtózállásról: A déltiroli harcok Ferenc Károly trónörökös új jelentős feladatait elállították. A trónörökös már hónapok óta figyelemmel kíséri az olasz front eseményeit és a hadművelet vezetésebe személyesen befolyt. A trónörökös hadserege nehéz, erdős és hegyes területen nyomult előre az Asta- és a Lain-völgy között és átkelt a határon. A magyar és osztrák csapatok már olasz területen folytatják előnyomulásukat és tegnap nagy lendületű támadásaikkal fontos olasz állásokat foglaltak el. Az olaszok újból kénytelenek voltak visszavonulni. Csapat-aink birtokukba vették a Campo Molo 1851 méteres és a Tot-raro 1899 méteres hegyet, amelyek páncélerődítésekkel voltak megerősítve. A győztesek mindegyik páncélerődítményben gazdag zsákmányra tettek szert.

Török győzelem a Kaukázusban.

Konstantinápoly, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A török hivatalos jelentés szerint egy orosz ezred a kaukázusi fronton támadásba ment át. A törökök a támadást visszaverték. Másnap az oroszok erősítésekkel újból támadtak. A törökök az ellenséget súlyos veszteségekkel visszavonulásra kényszerítették. Számos fogoly maradt a törökök kezén.

Az Eratránl amerikai polgárok pusztultak el.

Bázel, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Párisból jelentik: Washingtonban híre jár, hogy az elsőlyeszlett Eratria nevű angol hajón 13 amerikai állampolgár is utazott.

Olasz szocialisták tüntetése a háború ellen.

Zürich, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Milanói hírek szerint az olasz szocialisták a háború kitörése évfordulóján az egész országban tüntetést akarnak a háború ellen.

V7ltozások a bukaresti ántant diplomáciában.

Bukarest, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Pester Lloydnak táviratozzák, hogy a központi államokkal kötött kereskedelmi szerződések miatt a bukaresti antantkövetek között változások lesznek. Blondel francia követet máris visszahívták.

HIREK.

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből táviratozzák: Gróf Tisza István miniszterelnököt a király hosszabb magán kihallgatáson fogadta. Az audiencia után a miniszterelnök *Burián* külügyminiszterrel és *Körber* pénzügyminiszterrel tanácskozott. Délután folytatott a közös miniszteri tanácskozást.

Iskolaszéki ülés. Az ujvidéki izr. iskolaszék hétfőn május hó 22-én d. u. 5 órakor ülést tart, amelynek napirendjén az iskolalátogatók jelentése, a tanév bezárása, az iskolai ösztöndíjak, a tanítói ösztöndíj, a tanítók besorozása és az igazgatói jelentések tárgyak szerepelnek.

A negyedik hadikölcsön. Vége felé jár a negyedik hadikölcsön jegyzési ideje és a jegyzések mennyisége és mértéke egyre szaporodik. A sokféle agitációs eszköz, amelyet *Matkovičs Béla* főispán és a hatóságok igénybe vesznek, fokozatosan megtermi a maga gyümölcsét és már most is kétségtelen, hogy a negyedik hadikölcsön sikere meg fogja közelíteni a harmadikét. A kistóke egyre intenzívebben érdeklődik a hadikölcsön-papírok iránt és aránylagosan a nagy tételek is egyre sürűbben jelentkeznek. Ha az utolsó napokban a jegyzés mértéke nem csökken, akkor a harmadik hadikölcsön eredményének elérése máris biztosítottnak tekinthető. Az utóbbi napokban a vidékről is érkeztek egy-két nagy bankhoz megbízások, amelyek nagyobb összegekre szóltak.

Zsiross István új darabja. Ujvidéken bizonyára szívesen emlékeznek vissza a Nemzeti Színházban érdemes sikerrel előadott *Fatum* című, tárgyát a társadalmi életből merített színműre, amelynek írója egy *ujvidéki* katonatiszt volt: ifjú *Zsiross István* tűzérőhadnagy. Az író-főhadnagy nevét hamarosan szárnyra kapta a hír, de *Zsiross* írói neve azóta kimaradt a forgalomból. A háború kitörésekor a daliás főhadnagyból százados lett és a fronton egymásután szerezte meg a vitézségi kitüntetések: a *Signum laudis*, a hadiékítményes III. o. katonai érdemkeresztet, a német vaskeresztet és úgy tudjuk, hogy fel van terjesztve a negyedik kitüntetésre is. Most

pedig kitünő és érdemes földínik számos évi hallgatás után a *Grallovag* című új darabjával — amelyet a Magyar Színház fog legközelebb bemutatni — lép újból hálás közönsége elé. A darab főszerepét a kultuszminiszter engedélyével *Márkus Emma*, a Nemzeti Színház tagja fogja kreálni. *Zsiross István* százados premierje elé mi ujvidéki természetesen fokozottabb érdeklődéssel és melegebb rokonszenvvel tekintünk.

Németország teljesen megteríti a háborús károkat. Berlinből táviratozzák, hogy a birodalmi gyűlés albizottságában a háború okozta károk megtérítéséről szóló javaslat tárgyalásán kimondották, hogy a birodalom teljes kártérítést nyújt a háború okozta károkért.

Az olaszországi földrengés. Luganóból táviratozzák: A földrengés nagy károkat okozott Olaszországban. Catolióban 20 ház dőlt össze. Ríminiben 1000 ház megrongálódott 10 ház összedőlt és a templom, színház és a városháza falai megrepedeztek.

Casementet nem ítélik halálra. Londoni jelentés szerint Casement ügyét júniusban tárgyalja az esküdtszék. Bizonyosra veszik, hogy Casementet halál helyett életfogytiglani kényszermunkára ítélik.

Hazatérő rokkant hősök. Budapesti tudósítónk táviratozza: Oroszországból kicsérélt 112 rokkant hős érkezik holnap Budapestre. A rokkant hősokeket ünnepélyesen fogadják a Kelet-pályaudvaron.

Elesett francia tábornok. Rotterdami jelentések szerint *Warsand* francia tábornok a verduni harcokban elesett.

Roosevelt kudarc. Newyorkból jelentik, hogy a próbaválasztáson Roosevelt újból két államban vereséget szenvedett.

Szigoru vizsgálat a Tubancia elsüllyesztése ügyében.

Hága, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata)

A holland tengerészeti miniszter hivatalosan közli, hogy az admirális vizsgálatá szerint a Subancia mentőcsónakjában talált fém részeg egy német tengeralltjáró torpedójából valók. A német tengeralltjáró parancs-

noka, aki a Tubanciát elsüllyesztette azt vallotta, hogy torpedóját egy angol hadihajóra irányította és véletlenül érte a Tubanciát. A holland kormány szigorú vizsgálat megindítását követeli, hogy tisztázzák a Tubancia elsüllyesztésének körülményeit.

A szerb trónörökös Athénben.

Lugano, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Sándor szerb trónörökös Athénbe utazik, hogy a görög királlyal több kérdésről tárgyaljon.

Az olasz sajtó kicsinyli a győzeleinket.

Lugano, május 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az olasz sajtó kicsinyli a magyar és osztrák csapatok sikereit és az akciót csak frontjavításnak tartja. A *Giornale d'Italia* ezt írja:

— Jaj annak a parancsnoknak, aki hegyecsucot tart és nem törődik a mozgási szabadsággal. Ennéljobbn helyesethető a visszavonulás. Még alkalom nyílik megmutatni, hogy Olaszországot nem öregasszonyok lakják, hanem férfiak!

2074/tkv. 1916. szám.

Hirdetmény.

Az ujvidéki kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bácsbodrog vármegyében fekvő Ujvidék sz. kir. városnak eltévedt és az 1880. évi július hó 26-án 18058 sz. a kelt I. M. R. értelmében elkészített ujvidéki 877. sz. betéttervet, miután az eredeti 877. sz. betét előkerült, hatályon kívül helyezi és az 1207/tkv. 1916. sz. végzéssel megindított eljárást megszünteti.

Ujvidéken 1916. évi május hó 12-én. POLGÁR s. k. járásbíró.

kiadmány hiteleül
KULCSÁR FERENC
kir. telekkönyvvezető.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szög 60 fill. Minden további 10 szög 60 fill. Vastagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jellegű levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Lapelárusítók felvételnek az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában.

Kedves. A várakozás beteggé tesz. Megkapta? Kérek sürgős értesítést.

Eladó szálloda! Palánkán a legforgalmasabb helyen bevonulás miatt azonnal eladó. Bővebbet Dreher Gyula tulajdonosnál Palánkán.

Három helyiségből álló üzlethelyiség kiadó, Temerin ut 2.

Szentistván utca 8/a szám alatti ház szabad kézből azonnal eladó. Bővebbet Petőfi ut 92.

III. vagy IV. kerületben egész házat keresünk kibérlésre. Irások ajánlatok a lap kiadóhivatalába intézendők.

Kiseb használt páncélszekrényt megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Decimál mérleg 20 méterig, sulyt eladó: Bóhm II. Rákóczi ut 18.

Eladó két nagy szép páma. Bővebbet Zrinyi Ilona-utca 9. szám alatt.

Vigyázat! Alkalmi házvetel nem kínálkozik mindennap. Ki egy olyant lekötni szándékozik, az forduljon nálam előbb e lap kiadóhivatalához ahol aközlebbi címet megtudhatja.

Dr. Géza Imre

ügyvéd, irodáját

II. Rákóczi Ferenc ut

39. szám alá, saját

házába (volt Brüll F.

F. féle házba) helyezte át.

Hatos honvédek.

Dicső hős hatos honvédeknek ragyogó vitézségének meghatározó színekkel ecsetelt története.

Írta: TIMÁR LÁSZLÓ, honvédhadnagy.

Kapható az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában.

Ára 40 fillér, postai szállítással 50 fillér.

Dr. Rozenzweig József ny. kir. járásorvos lakik Kenyér-utca 15. szám.

Kócsy Sándor

műszaki vállalkozó

UJVIDÉK, Petőfi-utca 19.

Elvállal kufurrásokot, gőzfűtéseket és vízvezeték.

Ajánlatokat készséggel és díjtalanul küldök bármely időben.

Krudy Gyula:

Pest

ezerkilencszáz-tizenötben

című kötete most jelent meg. Ára 3 kor. Megrendelhető az „Ujvidéki Hirlap” kiadóhivatalában, Ujvidék, Erzsébet-tér 7.

Hirdetmény.

Az Ujvidéki Kerületi Munkásbiztosító Pénztár Andrassy-utca 30. sz. alatti

sarokházát szabad kézből eladni kívánja.

Zárt írásos ajánlatok e hó 24-én déli 12 óráig a Pénztár hivatalos helyiségében adandók be. Ujvidék, 1916. május 19.

Hajdu Sándor
h. igazgató.

Mayor József
pénztári elnök.